

Konsesjonssøknad

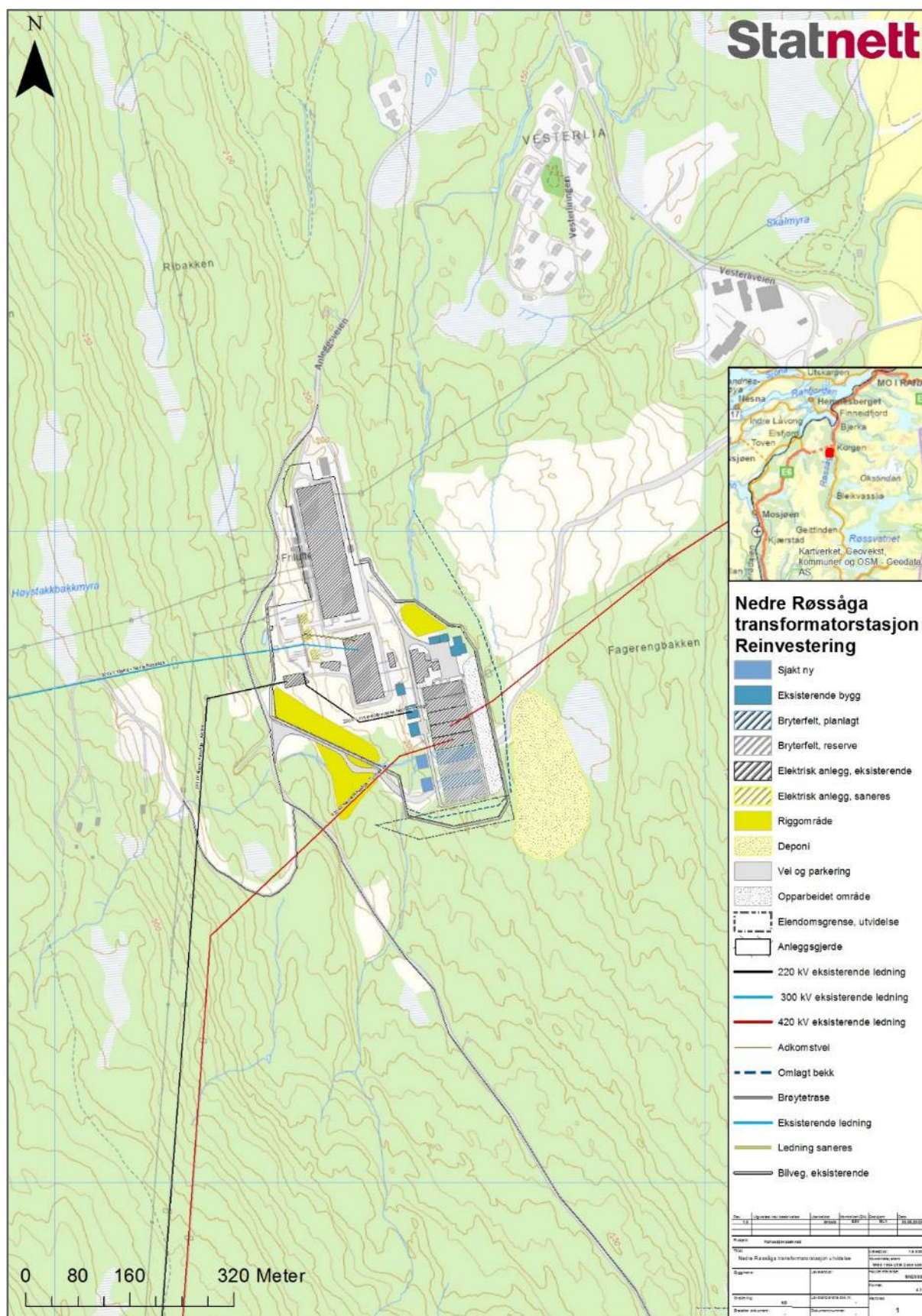
Nedre Røssåga transformatorstasjon

Ombygging og utvidelse

Mai 2023

Oversiktskart med omsøkte tiltak.

Forord

Statnett SF søker herved om konsesjon for å utvide Nedre Røssåga transformatorstasjon, justere ledningsinnføringer til transformatorstasjonen og rive anlegg som ikke skal benyttes.

Prosjektet vil berøre Hemnes kommune i Nordland fylke.

Konsesjonssøknaden oversendes Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) som behandler den i henhold til gjeldende lovverk, og sender den på høring.

Høringsuttalelser sendes til:

Norges vassdrags- og energidirektorat
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO
e-post: nve@nve.no

Saksbehandler i NVE: (Fornavn Etternavn), (epost), (telefon)

Spørsmål til Statnett vedrørende søknad og konsekvensutredning kan rettes til:

Funksjon/stilling	Navn	Tlf. nr.	e-post
Prosjektleder	Halvard D. Thommesen	992 71 983	halvard.thommesen@statnett.no
Grunn- og rettighetsrådgiver	Alf Roar Eidesmo	975 62 230	alf.eidesmo@statnett.no
Areal- og miljørådgiver	Lars Størset	906 88 740	lars.storset@statnett.no

Informasjon om prosjektet og om Statnett finnes på Internettadressen: <http://www.statnett.no>

Oslo, mai 2023

Elisabeth Vike Vardheim
Prosjekteier

Dokumentet er elektronisk godkjent

Sammendrag

Strøm er en forutsetning for et velfungerende samfunn og verdiskaping. Betydningen av en pålitelig strømforsyning blir enda større i en hverdag som blir mer digital og hvor krav til mer klimavennlig energibruk vil innebære at vi bruker elektrisitet i flere deler av samfunnet. Det er Statnetts oppgave å møte fremtidens kraftbehov ved å bidra til en koordinert utvikling av kraftsystemet, samt å gjøre riktige investeringer til rett tid. Vi er også ansvarlig for den løpende driften av kraftsystemet. Myndighetene krever at både utvikling- og drift skal foregå på en samfunnsøkonomisk rasjonell måte.

Nedre Røssåga transformatorstasjon er stor med mange bryterfelt og spenningsnivåer. Deler av anlegget begynner å nærme seg forventet teknisk levealder. I den sammenheng planlegges det for endring (nedbygging) av noen spenningsnivå, samtidig som transformorkapasiteten reinvesteres i sammenheng med utvidelse av 420 kV apparatanlegget. Dette vil legge til rette for en god utnyttelse av sentralnettet og sørge for at det er lagt til rette for videre utvikling av stasjonen og industrien i området.

Det er vurdert flere konsept for utvidelser ved stasjonen, og Statnett mener at den beste løsningen er å bygge om samt å utvide Nedre Røssåga stasjon i retning sør. Det søkes om å bygge to nye transformatorsjakter og fire nye bryterfelt.

Det er mulig utvidelsesareal for eventuelle fremtidige utvidelser i stasjonen, dersom behovet skulle oppstå.

Planene vil medføre ubetydelige til små konsekvenser for alle fagtema. Anlegget planlegges i forlengelsen av eksisterende transformatorstasjon og deler av anlegget blir plassert på arealer som allerede er opparbeidet.

Innholdsfortegnelse

1. GENERELLE OPPLYSNINGER.....	7
1.1. PRESENTASJON AV TILTAKSHAVER	7
2. OMSØKTE TILTAK ETTER ENERGI- OG OREIGNINGSLOVA.....	7
2.1. SØKNAD OM KONSESJON	7
2.1.1. <i>Eier og driftsansvarlig</i>	8
2.2. SØKNAD OM EKSPROPRIASJON OG FORHÅNDSTILTREDELSE	8
2.2.1. <i>Tillatelse til adkomst i og langs ledningstrasé</i>	8
2.3. GJELDENDE KONSESJONER OG TILLATELSER ETTER ANNET LOVVERK	8
2.3.1. <i>Eksisterende konsesjon etter energiloven</i>	8
2.3.2. <i>Eksisterende tillatelser etter annet lovverk</i>	8
2.4. SAMTIDIGE SØKNADER OG NØDVENDIGE TILLATELSER ETTER ANNET LOVVERK	8
2.4.1. <i>Undersøkelser etter lov om kulturminner</i>	8
2.4.2. <i>Forhold til naturmangfoldloven</i>	8
2.4.3. <i>Forhold til vannressursloven</i>	9
2.4.4. <i>Forhold til plan- og bygningsloven</i>	9
2.4.5. <i>Kryssing av veier</i>	9
2.4.6. <i>Forhold til forurensningsloven</i>	9
2.4.7. <i>Vern av telenettet</i>	9
2.5. FRAMDRIFTSPLAN.....	9
3. BESKRIVELSE AV OMSØKTE TILTAK.....	9
3.1. KRAFTLEDNINGER OG KABLER	11
3.2. TRANSFORMATORSTASJON/KOBLINGSSTASJONER/OMFORMERSTASJONER/LIKERETTERSTASJONER	11
3.3. STASJONSOMRÅDET	11
3.4. TRANSFORMATOR OG KOBLINGSANLEGG	11
3.5. BRYTERFELT OG APPARATANLEGG	12
3.6. RIVING.....	12
3.7. BYGNINGER	12
3.8. OLJEGRUBER OG OLJEUTSKILLER	12
3.9. BRANNBEDREDSKAP	12
3.10. VEIER.....	12
3.11. MASSEUTTAK OG MASSELAGRING	12
3.12. RIGG- OG ANLEGGSPLASSE OG LANDINGSPLASSE FOR HELIKOPTER.....	13
3.13. SKREDVOLL, FLOMVERN ELLER LIKENDE.....	13
3.14. ANLEGG FOR OVERVANNSHÅNDTERING	13
4. BEGRUNNELSE FOR SØKNADEN	13
4.1. PROSJEKTUTLØSENDE BEHOV	13
4.2. MULIGHETSSTUDIE	14
4.2.1. <i>Nullalternativet</i>	14
4.2.2. <i>Vurdering av alternative systemløsninger</i>	14
4.3. SAMFUNNSØKONOMISK RASJONALITET	15
5. PLANPROSESS FØR SØKNAD	17
5.1. VURDERTE ALTERNATIVER	17
6. VIRKNINGER FOR MILJØ, NATURRESSURSER OG SAMFUNN	17
6.1. AREALBRUK	17
6.2. BEBYGGELSE OG BOMILJØ	18
6.3. INFRASTRUKTUR.....	18
6.4. FRILUFTSLIV OG REKREASJON	19
6.5. LANDSKAP OG KULTURMINNER	19
6.6. NATURMANGFOLD	19
6.7. VASSDRAG OG VANNRESSURSLOVEN.....	20

6.8.	ANDRE NATURRESSURSER	21
6.9.	SAMISKE INTERESSER OG REINDRIFT	22
6.10.	SAMFUNNSINTERESSER	23
6.11.	LUFTFART OG KOMMUNIKASJONSSYSTEMER	23
6.12.	FØRURENSNING, KLIMA OG MILJØMESSIG SÅRBARHET	23
7.	SIKKERHET OG BEREDSKAP	25
7.1.	VURDERINGER OG TILTAK	25
7.2.	FLOM- OG SKREDFARE	25
7.2.1.	<i>Sikkerhetsnivå for flom og skred</i>	25
7.2.2.	<i>Tiltak for å sikre anlegget</i>	26
7.2.3.	<i>Personikkerhet</i>	26
8.	OFFENTLIGE OG PRIVATE TILTAK	26
8.1.	ANDRE PLANER I OMRÅDET	26
9.	INNVIRKNING PÅ PRIVATE INTERESSER	26
9.1.	ERSTATNINGSPRINSIPPER	26
9.2.	BERØRTE GRUNNEIERE	27
10.	REFERANSER	28
10.1.	LOVER OG FORSKRIFTER	28
10.2.	FAGRAPPORTER OG VEILEDERE	28
10.3.	DATABASER	28
11.	VEDLEGG	29

1. Generelle opplysninger

1.1. Presentasjon av tiltakshaver

Statnett SF (org.nr. 962986633) er systemansvarlig nettselskap, og som har ansvaret for å koordinere produksjon og forbruk i kraftsystemet. Strøm kan ikke lagres, og må brukes i det øyeblikket den produseres. Derfor må det til enhver tid være balanse mellom forbruk av og tilgang til elektrisitet.

Statnett eier og driver dessuten store deler av det sentrale norske kraftnettet (transmisjonsnettet) og den norske delen av ledninger og sjøkabler til utlandet. Transmisjonsnettet er en sentral del av samfunnets infrastruktur. Det å planlegge og bygge ut nettet i takt med behov og samfunnsøkonomisk lønnsomhet er en av Statnetts hovedoppgaver. Gjennom en effektiv utvikling av nettet er målet å bidra til økt verdiskaping, legge til rette for reduserte klimagassutslipp og bevare en trygg strømforsyning.

Statnett eies av staten og er organisert etter Lov om statsforetak. Olje- og energidepartementet representerer staten som eier.

Prosjektleder i Statnett er Halvard Thommesen. Se kontaktinformasjon side 3.

2. Omsøkte tiltak etter energi- og oreigningslova

2.1. Søknad om konsesjon

Statnett søker i henhold til energiloven § 3-1 om konsesjon for bygging og drift av følgende elektriske anlegg:

- To nye transformatorsjakter
- En ny transformator med omsetning på 420(300)/132 kV og ytelse på 300 MVA.
- Flytting av transformator T7 til ny sjakt (omsetning på 420(300)/132 kV og ytelse på 300 MVA).
- To nye 420/132 kV bryterfelt i forlengelsen av eksisterende apparatanlegg tilknyttet de nye transformatorene
- To reserve bryterfelt i forlengelsen av eksisterende apparatanlegg
- Nødvendig høyspennings apparatanlegg

Anleggene er nærmere beskrevet i kapittel 3. Lokalisering av anleggene er vist på kart (figur 1/ vedlegg 1).

Statnett søker i henhold til energiloven § 3-1 om konsesjon for etablering av følgende permanente hjelpeanlegg:

- Massedeponi for ca. 91 000 m³ anbragte fjellmasser og 10 000 m³ anbragte blandede løsmasser (morene, sand, grus og jord) rett øst for det nye anlegget
- Nødvendige riggområder, anleggsplasser, adkomster, møte- og snuplasser for drift av anleggene

Veianleggene og anleggsplassene er vist på søknadskart (figur 1/vedlegg 1 og 2). Anleggsarbeidet og transportopplegget er omtalt nærmere i kapittel 3.

I tillegg til etablering og/eller bruk av permanente anlegg for transport (veier og baseplasser) vil det være behov for noe kjøring i terrenget – i og utenfor klausuleringsbeltet for ledningen. Det kan stedvis bli nødvendig med noe graving og tilrettelegging for å muliggjøre terrengtransporten.

Det vil også bli aktuelt å opparbeide midlertidige riggplasser for plassering av trommel og vinsj i anleggsperioden, i den forbindelse kan det bli aktuelt med bruk av eksterne masser, plater eller lignende som midlertidig terrengforsterkning.

2.1.1. Eier og driftsansvarlig

Statnett eier transmisjonsnettet i Nedre Røssåga transformatorstasjon. Linea eier regionalnettet i transformatorstasjonen (132 kV). Statkraft eier et produksjonsfelt på stasjonen i 420 kV-anlegget. Det er kun Statnett sine anlegg som omfattes av denne søknaden.

2.2. Søknad om ekspropriasjon og forhåndstiltredelse

Statnett ønsker å oppnå frivillige avtaler med alle berørte grunneiere, og søker verken om ekspropriasjon eller forhåndstiltredelse. Det er Statkraft og Statskog som eier arealene som blir berørt.

Begge grunneierne er positive til å inngå avtale med Statnett om avståelse av eiendom, men ingen av de ønsker å signere på en avtale før konsesjon er gitt og det eksakte arealbehovet er avklart. Dette vil først være klart etter detaljplanlegging av anlegget i forbindelse med utarbeidelse av MTA-plan.

Prosjektet ligger innenfor reinbeitedistriktet til Nedre Røssåga/Toven som berørt rettighetshaver. Statnett er i dialog med distriktet og vil følge opp med informasjon om tiltaket og kartlegge mulige konsekvenser for reindriften.

Statnett legger til grunn at vi vil oppnå avtaler med både grunneiere og rettighetshavere og søker ikke om ekspropriasjon på nåværende tidspunkt.

2.2.1. Tillatelse til adkomst i og langs ledningstrasé

I bygge- og driftsfasen vil tillatelse til adkomst til ledningstraseen skje gjennom minnelige avtaler.

Bruk av private veier vil også løses gjennom minnelige forhandlinger med eier.

Lov om motorferdsel i utmark og vassdrag § 4 første ledd bokstav e, gir Statnett tillatelse til motorferdsel i utmark i forbindelse med bygging og drift av ledningsanlegg.

2.3. Gjeldende konsesjoner og tillatelser etter annet lovverk

2.3.1. Eksisterende konsesjon etter energiloven

Statnetts konsesjon til Nedre Røssåga transformatorstasjon ble gitt 21.02.2019 (NVE ref. 201203690-184). Statnetts konsesjon til ledningsinnføringer inn til transformatorstasjonen ble gitt 22.10.2015 (NVE ref. 201203690-129).

Linea tok over mesteparten av 132 kV-anlegget fra Statnett i 2019.

2.3.2. Eksisterende tillatelser etter annet lovverk

Det er ingen tillatelser etter andre lovverk tilknyttet transformatorstasjonen.

2.4. Samtidige søknader og nødvendige tillatelser etter annet lovverk

2.4.1. Undersøkelser etter lov om kulturminner

Behov for registreringer av stasjonsområder samt ledningstraseer, mastepunkter, transportveier og rigg-/vinsjeplasser vil bli avklart med kulturminnemyndighetene, slik at undersøkelsesplikten etter kulturminnelovens § 8 og 9 oppfylles før anleggsstart. Eventuelle funn av kulturminner kan gjøre det nødvendig å justere masteplasser og kabeltrasé.

2.4.2. Forhold til naturmangfoldloven

Forholdet til naturmangfoldlovens §§ 8-10 er håndtert i søknaden. Det legges frem kunnskapsgrunnlag om naturmangfoldet langs kraftledningen som grunnlag for en beslutning, det er foreslått avbøtende tiltak som skal sørge for at føre-var-prinsippet overholdes og det er vurdert om tiltaket vil øke den samlede belastningen på økosystemene som blir berørt.

Ingen av de konsesjonssøkte trasealternativene eller stasjonsanleggene berører områder vernet, eller foreslått vernet etter naturmangfoldloven.

2.4.3. Forhold til vannressursloven

Bygging av anlegget krever lukking av en bekk som ble lagt i kanal rundt eksisterende anlegg i forbindelse med utvidelse av transformatorstasjonen i 2015-16. Det må avklares om dette tiltaket er konsesjonspliktig etter vannressursloven.

2.4.4. Forhold til plan- og bygningsloven

Forskrift om konsekvensutredninger stiller krav om konsekvensutredning for store kraftledningsprosjekt. Kraftledninger og jord- og sjøkabler med spenning 132 kV eller høyere, og en lengde på mer enn 15 km skal meldes og konsekvensutredes. Disse kriteriene er ikke gjeldende for dette prosjektet.

2.4.5. Kryssing av veier

Statnett vil om nødvendig søke vedkommende eier om tillatelse til kryssing av eller nærføring med eksisterende veier i henhold til forskrift om saksbehandling og ansvar ved legging og flytting av ledninger over, under og langs offentlig veg.

2.4.6. Forhold til forurensningsloven

Tiltaket krever gravearbeider i et område hvor det er kartlagt lett forurenset grunn. Det vil bli utarbeidet en tiltaksplan som vil bli sendt til Hemnes kommune for godkjenning før gravearbeidene starter. Det vil bli gjennomført undersøkelser av eksisterende transformatorsjakter som planlegges sanert. Undersøkelsene kan ikke utføres før disse sjaktene er tatt ut av driften. Basert på funn i disse undersøkelsene vil nødvendige tiltak iverksettes og følges opp mot relevante parter.

2.4.7. Vern av telenettet

Det vil bli gjennomført tiltak for å holde støy og induerte spenninger innenfor akseptable nivå. Hvilke tiltak som er nødvendige, vil bli vurdert nærmere og gjennomført før anlegget settes i drift. Optiske fiberkabler vil ikke bli påvirket av omsøkte tiltak.

2.5. Framdriftsplan

Anleggsarbeidene er antatt å pågå i ca. 2 ½ år etter mottatt og gyldig konsesjon. Statnett ønsker å kunne sette i drift de nye komponentene i Nedre Røssåga transformatorstasjon i 2026/27.

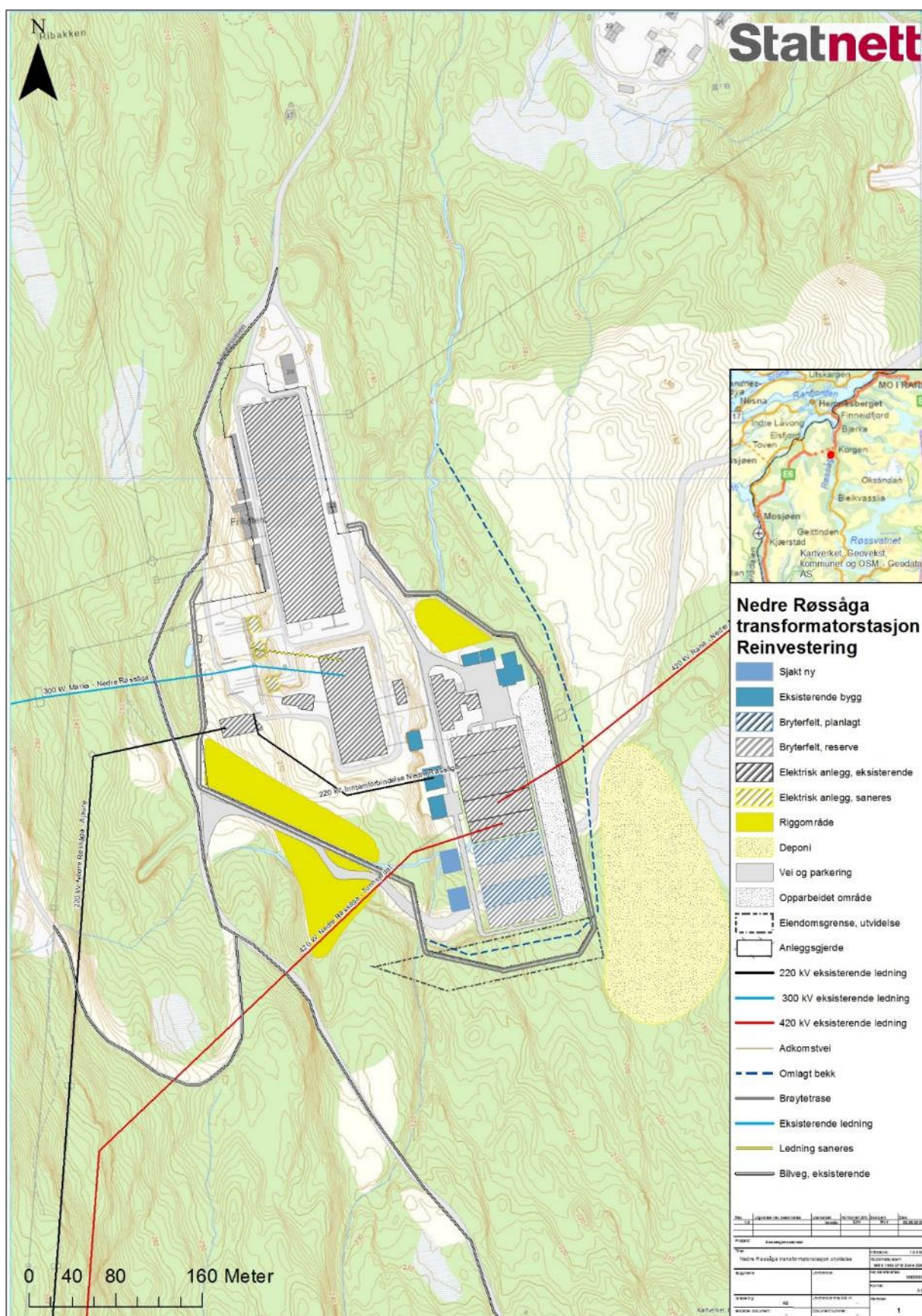
3. Beskrivelse av omsøkte tiltak

Statnett søker om å fornye og utvide Nedre Røssåga transformatorstasjon, som ligger i Hemnes kommune i Nordland. Transformatorstasjonen er bygd i flere trinn fra midten på 1970-tallet og frem til i dag. Stasjonen ble sist utvidet i 2017 med 420 kV-transformatorer, tilhørende bryterfelter og nytt kontrollhus. I 2020 var det havari på en transformator i 300 kV-anlegget, og denne ble erstattet med en ny transformator.

Det søkes om ytterligere utvidelse av anlegget for å få plass til to nye transformatorsjakter og fire nye bryterfelt i 420 kV-anlegget. Tiltaket vil endre teknisk løsning til at transformeringen blir 420/132 – mot 300/132 i dagens anlegg. Overflødige anleggsobjekter skal saneres.

For å kunne utvide anlegget må en bekk legges i rør under apparatanlegget og et stykke nordover langs eksisterende stasjon. Ca. 500 meter av bekken ønskes lukket. Denne bekken ble lagt i åpen betongkanal ved siste ombygging i 2017. Løsningen har fungert dårlig pga. problemer med ising og oversvømmelser, og det er ønskelig med en løsning som fungerer bedre.

For å få plass til bryterfelter og sjakter må det sprenges ut et areal på ca. 15 dekar. Dette vil gi et masseoverskudd på ca. 91 000 m³ anbragte fyllmasser. I tillegg vil det bli ca. 10 000 m³ anbragte blandede løsmasser (morene, sand, grus og jord). Det søkes om å deponere massene på et areal rett øst for planområdet, rett sør og vest for området der Statkraft anla massedeponi i forbindelse med siste trinn i Røssågutbyggingen.

Figur 1: Detaljkart Nedre Røssåga transformatorstasjon.

3.1. Kraftledninger og kabler

Det legges 2 nye sett med 132 kV-kabler mellom 132 kV og 420(300) kV-anlegget. Kablene har et tverrsnitt på 2000 mm².

Transformatorstasjon/koblingsstasjoner/omformerstasjoner/likeretterstasjoner

Tabell 1 Tabellen viser nøkkelinformasjon for omsøkte anlegg.

NEDRE RØSSÅGA TRANSFORMATORSTASJON	
AIS / GIS (gasstype)	Luftisolert anlegg (AIS) i forlengelsen av eksisterende transformatorstasjon
Antall og type bryterfelt, spenning (kV)	To bryterfelt 420 kV To reserve bryterfelt 420 kV Totalt ni bryterfelt 420 kV
Samleskinne (kV)	132 kV doble samleskinner 220 kV koblingsfelt 300 kV doble samleskinner 420 kV doble samleskinner
Transformator / ytelse og omsetning (MVA / MV)	To stk. 300 MVA 420/132 kV
Kompenseringsanlegg, antall / type, ytelse og spenning (MVA_r, kV)	Dagens SVC(S)-anlegg videreføres uten ytre endringer. Dagens kondensatorbatterier videreføres uten endringer.
Kontrollbygg (høyde, plassering og m²)	Dagens anlegg videreføres uten ytre endringer.
Inngjerdet areal (m²) – (utvidelse/totalt)	Utvidelsen utgjør 15 daa, og totalt areal på ny stasjon blir 105 daa inkl. Lineas anlegg.
Sjakter (høyde, plassering og m²)	To transformatorsjakter. Plassering mot vest og nord på tomta. Vegghøyde på sjaktene er 11 m. Arealet er 380 m ² .

3.2. Stasjonsområdet

Nedre Røssåga transformatorstasjon er bygd i flere trinn fra første idriftsettelse i 1976 frem til 2017. Utvidelsen av anlegget er planlagt i sammenheng med det eksisterende anlegget, men med en utvidelse av stasjonsområdet i retning sør.

3D-skisser av det nye stasjonsanlegget er vist i vedlegg 3.

3.3. Transformator og koblingsanlegg

Det skal bygges to transformatorsjakter for en ny 420/132 kV transformator (ny T9) samt eksisterende T7 som flyttes og idriftsettes på nytt spenningsnivå. Det etableres stativ for justering av innføring fra endemast til innstrekstativ.

3.4. Bryterfelt og apparatanlegg

Dagens 420 kV apparatanlegg utvides til totalt sju felt og to reservefelt.

Dagens 300 kV apparatanlegg forberedes for fremtidig sanering, det vil være totalt fire felt og tre reservefelt i 300 kV-anlegget.

3.5. Riving

Tre transformatorsjakter skal rives. Terrenget der sjaktene står skal tilbakeføres.

Trådsamleskinne (tidligere 220 kV) brukt som koblingsarrangement mellom transformatorer i 300 kV og 132 kV apparatanlegg er overflødig og vil bli sanert.

3.6. Bygninger

Det planlegges ingen nye bygninger.

3.7. Oljegruber og oljeutskiller

Det graves ned en ny oljeutskiller på stasjonsområdet i tillegg til eksisterende oljeutskiller. Avrenningen samles opp i olje grubene i bunnen av transformatorsjaktene og føres til oljeutskilleren. Avløpet fra oljeutskiller, dvs. rensset vann, går ut i resipienten, dvs. til Jenstibekken.

3.8. Brannberedskap

Det vil bli etablert nødvendig kapasitet inne i anlegget som tilfredsstillere krav og spesifikasjoner for anleggets størrelse. Kum/hydrant for påkobling av brannslanger etableres inne på stasjonsområdet, ved egnet oppstillingssted for brannbil.

3.9. Veier

Adkomsten til anlegget skjer fra avkjøring fra E6 ved Korgfjelltunnelen på Parkveien/Sørfjellveien (FV806), deretter på Korgfjellveien (KV4043), og videre på Sjátøfta (KV4044) og Anleggsveien (PV4045). I forbindelse med siste utvidelse av trafostasjonen ble det etablert en veg rett sør for anlegget med avkjøring fra Anleggsveien. Første del av vegen benyttes som adkomst til anleggsområdet. Den østligste delen av vegen vil måtte fjernes for å få plass til utvidelsen av anlegget.

Transport i forbindelse med riving av anlegg skjer på interne veger inne på eksisterende stasjonsområde.

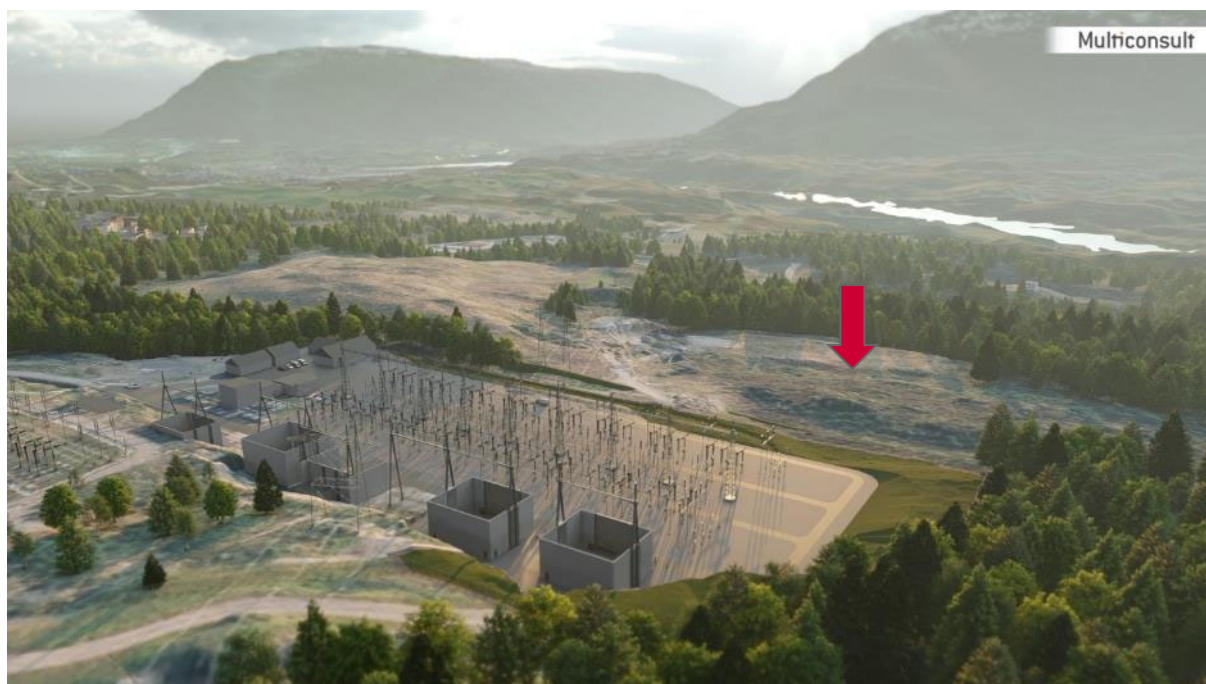
Det må etableres en midlertidig veg mellom stasjonsområdet og deponiområdet i øst.

Rundt gjerdet må det etableres en brøytetrase med bredde på 3,5 meter, hvor det skal være mulig å kjøre med traktor.

3.10. Masseuttak og masselagring

Utsprenging av nytt areal for transformatorsjakter og apparatanlegg vil gi ca. 91 000 m³ anbragte fjellmasser og ca. 10 000 m³ anbragte blandede løsmasser (morene, sand, grus og jord). Deler av fjellmassene vil bli knust og benyttet som planum og gjenfyllingsmasser. Overskuddsmasser som kan benyttes videre i andre prosjekter vurderes transportert ut av området. Overskuddsmasser vil bli permanent lagret i et deponi rett øst for stasjonsområdet (se kart og figur).

Figur 2 Visualisering av den utvidete transformatorstasjonen og med deponiet i bakkant (markert med pil).

3.11. Rigg- og anleggsplasser og landingsplasser for helikopter

Det er planlagt tre riggområder for å få plass til anleggsrigg, verkstedhall, oppstillingsplass for anleggsmaskiner, lagring av materiell og utstyr.

Riggområdene er vist i kart i figur 1 og vedlegg 2.

3.12. Skredvoll, flomvern eller liknende

Bekken som planlegges lagt om er dimensjonert for å kunne håndtere 1000-årsflommer. Der bekken kommer inn mot anlegget fra vest bygges det et innløp som skal hindre vann i å komme inn i apparatanlegget.

3.13. Anlegg for overvannshåndtering

Det er allerede etablert overvannshåndtering for eksisterende anlegg, og overvannshåndteringen i det nye anlegget tilknyttes eksisterende system.

Sørvest for stasjonsområdet etableres det en lukket bekkeløsning som munner ut i Jensstibekken nordøst for eksisterende tomtehorn. Dette er en omlegging av eksisterende bekk som går rundt dagens anlegg. Overvann vil også dreneres til Jensstibekken. Overvannshåndteringen skal dimensjoneres etter 1000-årsflom.

Vannet som regner inn i transformatorsjaktene, ledes via oljeavskiller før det slippes ut i resipienten.

4. Begrunnelse for søknaden

4.1. Prosjektutløsende behov

Nedre Røssåga er en stor stasjon med mange bryterfelt og spenningsnivåer. Totalt eier Statnett 14 felt i stasjonen fordelt på 132, 220, 300 og 420 kV. Deler av anlegget begynner å nærme seg forventet levealder. Transformator T7 havarerte i 2020. En ny transformator er tatt i bruk som erstatning for denne og transformatoren T8 som ble sanert i etterkant av havariet på T7. Transformatoren er midlertidig plassert uten tilstrekkelig sikring i form av sjakt, noe som er et avvik fra

kraftberedskapsforskriften. Et av formålene med prosjektet er å bygge ny sjakt som vil oppfylle kravene i beredskapsforskriften.

Transformator T9 (300/132 kV) er av eldre dato og bør reinvesteres med det første med økt spenningsnivå på 420 kV, som er Statnetts nye standard spenningsnivå i transmisijsnett. Her vil det heller ikke være plass til ny transformator i eksisterende sjakt, og det må bygges ny.

Oljeberedskapen for transformatorene T7 og T9 er ikke god, og det er forhøyet risiko for påvirkning av ytre miljø i form av utslipp av olje ved hendelse på disse transformatorene.

Prosjektet omfatter etablering av begge transformatorene (T7 og T9) med nye transformatorsjakter permanent tilknyttet 420 og 132 kV, samt å tilrettelegge for en videre utvikling av stasjonen på 420 kV spenningsnivå. Dette er i henhold til Statnetts strategi om forsering av spenningsoppgradering til 420 kV.

Det fremtidige målnettet for Nedre Røssåga er 420/132 kV. Tiltakene som omsøkes skal møte målnettet, og transformatorene tilknyttes dermed til 420 kV nå.

I Statnetts områdeplan for Nordland beskrives dagens situasjon for nettet i Nordland og fornyelsesbehovet tilknyttet nytt forbruk og behovet for ny kapasitet (se områdeplan på Statnett.no). Det er mange planer om nytt forbruk i området rundt Nedre Røssåga knyttet til industriutvikling og oppdrett. Nordland er overskuddsområde i dag, men dersom nye planer skal tilknyttes vil dette kreve økt produksjon. 90 % av forespurt volum er i området Rana-Nedre Røssåga-Marka.

Omsøkte tilrettelegging for 420 kV, og tilrettelegging for videre utvidelser av 420 kV-anlegget vil muliggjøre raskere tilknytning av nytt forbruk eller produksjon. Frem mot 2040 (i områdeplanens trinn 2) er planene å bedre sammenkoblingen mellom Rana-Nedre Røssåga-Marka med en ny 420 kV-forbindelse, øke nettkapasiteten til og fra Sverige (Nedre Røssåga-Ajaure-Grundfors) og vurdere ytterligere økning av transformatorkapasiteten i Nedre Røssåga.

4.2. Mulighetsstudie

4.2.1. Nullalternativet

Opprinnelig nullalternativ var definert som å reinvestere de to transformatorene T7 og T8 "en til en". Underveis i prosjektet havarerte daværende transformator T7. Det ble gjort en vurdering av transformatoren T8, som ble sanert når reservetransformator T78 ble satt inn. Reservetransformator T78 ble installert på plate uten skallsikring utenfor den gamle T7s plassering, og i 2022 ble reservetransformator T78 erstattet med ny transformator T7 installert på den samme platen. Planen har vært å drive transformatoren med midlertidig løsning (med avvik fra beredskapsforskriften) frem til ny områdeplan hadde vurdert fremtidig behov for kraftforsyning i området.

Nullalternativet vil dermed bety at anlegget driftes videre med en transformator uten skallsikring (T7), samt at transformator T9 fortsatt er i drift som i dag, med risiko for utetid på grunn av høy alder. Dette medfører økt risiko for ikke å kunne levere kraft til 132 kV regionalnett.

Valg av nullalternativet vil bety at utvikling av transformatorstasjonen utsettes, noe som vil forsinke mulige industriplaner i området.

Oljeberedskapen for transformatorene T7 og T9 vil ikke bli tilstrekkelig ved nullalternativet.

Alternativet tilfredsstillere ikke forskrifter og regler, utbedrer ikke avvik fra NVE, og omsøkes ikke.

4.2.2. Vurdering av alternative systemløsninger

Det er vurdert til sammen seks ulike mulige løsninger i tillegg til nullalternativet i en nedvalgsprosess basert på:

- Investeringsbehov
- Miljøpåvirkning
- SHA (sikkerhet, helse og arbeidsmiljø)

- Byggbarhet
- Teknisk løsning
- Gjennomføring
- Hvorvidt den er innenfor konseptvalg.

Det er vurdert muligheter med ulikt omfang fra utskifting av enkeltkomponenter i anlegget til å utvide med tanke på langsiktige markedsanalyser og mulige fremtidige behov. Det ble valgt ett alternativ som videreføres til søknad i tillegg til nullalternativet:

- Nullalternativet – Utsette prosjektet ved å drifte anlegget som det er i dag (med avvik fra kraftberedskapsforskriften) inntil mer modne planer for utviklingen i området er etablert
- Alternativ 1 – Utvide 420kV-anlegget sørover og starte nedbygging av mellomnivå (220kV/300kV)

Som følge av vurderingene ble ett alternativ tatt videre, og det søkes kun konsesjon for en modifisert og noe redusert variant av denne muligheten.

0-alternativet beskrives kort i denne søknaden i kap. 4.2.1.

Mulighetsstudie legges ved u.off (vedlegg 7).

4.3. Samfunnsøkonomisk rasjonalitet

Av de øvrige alternativene for forskriftsmessig installasjon av transformatorene T7 og T9 vurderer Statnett at utbygging av 420 kV-anlegget mot sør, i størst grad møter behovene og gir fleksibilitet til å møte fremtidige behov. Omsøkt løsning vil lukke avvikene fra KBF og legger til rette for utvikling av 420 kV-anlegget og utfasing av 300 kV. Områdeplan Helgeland og Salten viser en betydelig forventet forbruksvekst i området. Det planlegges de nærmeste årene å knytte stasjonene Rana, Nedre Røssåga og Marka tettere sammen med nye 420 kV ledninger (Nedre Røssåga-Rana 2, Marka-Nedre Røssåga 2). Tiltakene legger til rette for tilknytning av nytt forbruk og gir også plass til mer produksjon. 300 kV-anlegget og tilhørende sjakter oppfyller ikke dagens krav til sikkerhet og må skiftes ut.

Statnett vurderte et nullalternativ samt seks muligheter for utvikling av stasjonen. Alternativene var ulike tekniske varianter av utvidelser av eksisterende trafostasjon. I vedlagte mulighetsstudie er alternativene nærmere beskrevet.

Foreslått utbygging innebærer investeringskostnader på 290–385 MNOK inkl. prisstigning, valuta og byggelånsrenter.

Tabell 2 Oppsummering av kostnader og nyttevirkninger for omsøkte anlegg.

2022-MNOK	Nullalternativet Kun nødvendige utskiftinger	Alt. 1 Utvide 420 kV mot sør
Investerings- og miljøkostnader		
Investeringskostnader	0	249
Miljøpåvirkning	Risiko for oljelekkasje	0
Rasjonale og nytte av tiltak		
<p>Nytten av tiltaket er ikke prissatt, da dette ikke er vurdert å gi merverdi. Scope og kostnader er i all hovedsak er knyttet til å oppfylle forskriftskrav og gjennomføre nødvendige reinvesteringer.</p> <p>Skallsikring av ny T7 er nødvendig for å oppfylle forskriftskrav. Dagens løsning har også mangelfull oljeberedskap.</p> <p>Reinvestering av T9 anbefales med utgangspunkt i alder og teknisk tilstand. Sjakten har avvik fra NVE. Tiltaket vurderes som rasjonelt å gjennomføre samtidig med skallsikring av T7 for helhetlig god løsning og effektiv gjennomføring.</p> <p>Det vil etter all sannsynlighet være behov for å utvide 420 kV anlegget i stasjonen ilt. noen år. Plassering av transformatorene må derfor ta hensyn til dette. Prosjektet må sørge for et egnet design av 420 kV anlegget som muliggjør en rasjonell videreutvikling av stasjonen.</p> <p>Det vurderes som rasjonelt at prosjektet gjennomfører forberedelser for videre utvikling som vil være krevende eller spesielt fordyrende å gjøre senere. Dette omfatter å sette av plass til flere felter på 420 kV og en ekstra transformator, inkludert sprengning og planering, samt eventuelt legging av kulverter for fremtidige anlegg.</p> <p>Det er planer om mye nytt forbruk med tilknytning mot Nedre Røssåga, samt mot Rana og Marka. Bl.a. hydrogenproduksjon som kan gi viktig fleksibilitet i det grønne skiftet. Dersom en del forbruksplaner blir realisert krever dette en utvidelse av 420 kV anlegget i Nedre Røssåga ilt. de kommende årene, - for nye 420 kV linjer mot Rana og Marka, ny produksjonsradial og ekstra transformator. Forbruksplanene er p.t. ikke sikre nok til at utvidelser av 420 kV anlegget per nå bør tas inn i prosjektet, men det er rasjonelt å gjøres noen forberedelser.</p> <p>Det er om ca. 10 år behov for å reinvestere SVCen i Nedre Røssåga. Kompenseringsbehovet er avhengig av utviklingen, og vil sannsynligvis endres underveis mot målbildet. Det er rasjonelt at prosjektet sørger for avklaring av og tar hensyn til kompenseringsbehovet på kort og lang sikt.</p>		
Vurdering av usikkerhet		
<p>Det er usikkerhet knyttet til skallsikring av T7 og oljeoppsamling koblet til gamle sjakter. Prosjektet vil prioritere ny sjakt for T7 i gjennomføringsfasen.</p> <p>Det er usikkerhet knyttet til pris og leveringstid for ny T9. Prosjektet ønsker å sette denne i bestilling i fase 1 for å sikre rettidig levering og samtidig fjerne prisusikkerhet.</p> <p>Det er usikkert om det er rasjonelt å investere i ny reserve for T13 420/220 kV mot Sverige. Prosjektet vil vurdere dette nærmere frem mot BP2.</p> <p>Det er usikkerhet rundt utviklingen av forbruk og produksjon i området. Det legges derfor opp til en trinnvis utvikling av stasjonen som tar hensyn til tilknytningsforespørsler, men uten at vi pådrar oss store kostnader før realismen av forbruksplanene er mer avklart og vi har god kunnskap om konsekvensene av helheten av planene i området. Det gjøres forberedelser, men hvor mye som forberedes avveies slik at det ikke pådras store kostnader som senere viser seg å være feil.</p>		
Rangering samfunnsøkonomisk rasjonalitet	2	1

5. Planprosess før søknad

Nedre Røssåga transformatorstasjon ble bygd i 1976 og er utvidet flere ganger. Omgivelsene er godt kjent med virksomheten, og anlegget er et kjent element i landskapet. Sånn sett skiller prosjektet seg fra helt nye prosjekter, der det ofte søkes om anlegg i helt nye områder. Det er heller ikke lenge siden Statnett sist utvidet anlegget, og det foreligger mye oppdatert kunnskap om området fra før av.

Det er gjennomført en mulighetsstudie og et nedvalg (beskrevet i kap. 4.2.2).

Det er avholdt møte med Hemnes kommune for å informere om planene og for å fremskaffe informasjon om prosjektområdet.

Det har vært flere møter og dialog med Statkraft om planene, og da spesielt tilknyttet grunnerv, behov for omlegging av bekk. Det er så langt ikke inngått minnelig avtale med Statkraft om erverv av grunn.

Det har vært dialog med Statskog om grunnerv på det utvidete stasjonsområdet og arealet der det er planlagt deponi. Det er så langt ikke inngått minnelig avtale med Statskog om erverv av grunn.

Konsekvensene av planene for allmenne interesser er vurdert av Statnett selv, og er basert på kjent kunnskap fra nasjonale databaser og befaringer i området.

Nordland fylkeskommune og Sametinget er kontaktet for å få vurdert behovet for §9-undersøkelse.

Det foreligger ingen forhåndsuttalelser i saken.

5.1. Vurderte alternativer

Valg av omsøkt alternativ er gjort med bakgrunn i kostnader, tekniske årsaker (bl.a. mye behov for utkopling for noen muligheter), i hvilken grad løsningen er fremtidsrettet, krav i forskrifter og regler og behov for nytt areal.

6. Virkninger for miljø, naturressurser og samfunn

6.1. Arealbruk

Planområdet er avsatt til Landbruks-, natur- og friluftsmål, samt reindrift (LNFR) i kommuneplanens arealdel for Hemnes kommune, mens eksisterende stasjonsområde er avsatt til industrimål. Se figur 3.

Figur 3 Utsnitt fra kommuneplanens arealdel for Hemnes kommune (Kommunekart). Markøren viser nytt område for utvidelse av apparatanlegg. Grønt areal er LNFR-område, mens blått areal er industriområde.

Det sprenges ut og opparbeides et areal på ca. 15 dekar til nytt apparatanlegg og transformatorsjakter. Dersom det blir behov for utvidelser med nye transformatorer og bryterfelt i fremtiden, er det plass til dette sør for anlegget.

Det er behov for et areal på ca. 23 daa til deponi for overskuddsmasser.

Det er foreslått tre arealer til riggområder. Disse opparbeides innenfor Statnetts egen eiendom, og i stor grad på allerede berørte/opparbeidede områder innenfor stasjonsgjerdet og langs eksisterende veg i sør. Se kart for detaljer. De tre riggområdene har et areal på totalt ca. 12 500 m².

6.2. Bebyggelse og bomiljø

De nærmeste boligene er fire privateide gårder og Vesterli boligfelt, 700-1000 meter hhv. øst og nord for anleggsområdet.

Statkraft eier noen hytter ca. 500 meter vest for anleggsområdet.

Ingen av boligene eller hyttene ligger så nært anleggsområdet at de vil oppleve støy eller magnetfelt over gjeldende veiledning, retningslinjer eller regler.

Det er aktuelt å varsle naboer i forbindelse med utsprenning av tomta.

6.3. Infrastruktur

Tiltaket vurderes ikke å påvirke veger eller annen infrastruktur. Det aller meste av transport i forbindelse med byggingen vil foregå internt på anleggsområdet og mellom anleggsområdet og deponiområdet.

Det vil bli noe kjøring på E6 og de kommunale vegene inn mot anlegget til transport av personell og utstyr, og mot slutten av prosjektperioden vil det bli transportert inn en ny transformator.

6.4. Friluftsliv og rekreasjon

Prosjektområdet ligger innenfor et større område merket som svært viktig friluftsområde i Naturbase. Området er et lokalt utfartsområde, mest brukt som lysløype om vinteren. Løypa går vest og sør for eksisterende anlegg.

Selve prosjektområdet er ikke et utpreget friluftsområde, da det er inngrepsnært og terrenget ikke innbyr til ferdsel verken sommer eller vinter. Kommunen opplyste i møte at arealene avmerket som viktige friluftsområder er grovt angitt i den gjennomførte registreringen.

Anleggsperioden forventes ikke å medføre negativ påvirkning på friluftsliv og rekreasjon. En permanent utvidelse av anlegget 100 meter i retning sør, samt bruk av et område på ca. 23 dekar til massedeponi vurderes å medføre ubetydelige til små konsekvenser for friluftsliv.

6.5. Landskap og kulturminner

Utvidelsen av transformatorstasjonen skjer i et område preget av tyngre og godt synlige tekniske inngrep. Det har vært kraftanlegg i Nedre Røssåga i 45 år, og på 2010-tallet etablerte Statkraft et deponi rett øst for anlegget i forbindelse med utvidelse av Nedre Røssåga kraftverk (avsluttet i 2016). Det går mange veger rundt Statnetts anlegg og i nærområdet og det er opparbeidet arealer flere steder. I dette området vurderes det som lite konfliktylft å utvide en transformatorstasjon.

Stasjonen ligger godt plassert og skjult i terrenget med tanke på innsyn. Det er først ved ferdsel i umiddelbar nærhet at anlegget er godt synlig.

Visualiseringen i figur 4 viser hvordan det ferdig utvidede anlegget vil se ut i terrenget.

Figur 4 Visualisering fra 3D-modell som viser ferdig anlegg. Utvidelsen av transformatorstasjonen med bryterfelt og transformatorer i bildets forkant.

6.6. Naturmangfold

Vegetasjon innenfor prosjektområdet

Deler av prosjektområdet er opparbeidet med veg og har nylig vært opparbeidet som anleggsområde i forbindelse med siste utvidelse av transformatorstasjonen. I deler av området er vegetasjonen på vei tilbake. Den sørligste delen av prosjektområdet vil berøre barskogsareal med gran av middels bonitet og noe blandingsskog i overganger mot eksisterende anlegg. Et areal på ca. 6 dekar må hogges ut.

Der deponiet er planlagt er det også barskog med gran som må hogges ut over et område på ca. 23 dekar.

Det er i gang arbeid med konsekvensutredninger i området i forbindelse med planer om industri på arealet kalt Fagereng i øst (hydrogenfabrikk og datasenter), og i Naturbase er det allerede merket av to lokaliteter rett øst for prosjektområdet.

- Fagerengmyra – rik åpen jordvannsmyr med stor verdi
- Grønnmyrbakken 1 og 2 - rik åpen jordvannsmyr med stor verdi

Ingen av naturtypene vil bli berørt av dette prosjektet.

Det er kalkrik berggrunn i området (marmor), og dermed et potensiale for spesielt planteliv.

Figur 5 Prosjektområdet sett fra vest.

6.7. Vassdrag og vannressursloven

Jensstibekken går gjennom området. Bekken er en sidebekk til Svartåga, som renner ut i Røssåga ved tettstedet Korgen. Den greina som kommer inn fra vest er ikke tegnet inn i vann-nett (NVE). Antar dette er fordi den ikke har årssikker vannføring.

Det er svært bratt opp i Jensstibekken fra utløpet i Røssåga, og det er ingen innsjøer ovenfor prosjektområdet. Det antas derfor at det ikke lever fisk i bekken. Slik bekken er lagt om i dag forbi stasjonsområdet er det heller ikke annet naturmangfold i den.

Frem til 2019 gikk bekken i rør gjennom stasjonsområdet. Det ble gjort en kartlegging av tilstanden til røret og besluttet at bekken skulle legges åpen i en betongkulvert for å sikre vannhåndteringen rundt stasjonsområdet og for å unngå skader under anlegget (se figur 6). Betongkanalen har vist seg å fungere dårlig, fordi det lett fryser til ved lav vannføring om vinteren. Kanalen har nesten ikke fall på en

strekning og det pakkes is. Når det kommer perioder med høy vannføring hindres vannet, og det flommer over kanten og østover gjennom Statkrafts deponi.

Figur 6 Eksisterende betongkanal for Jensstibekken rett øst for stasjonsområdet.

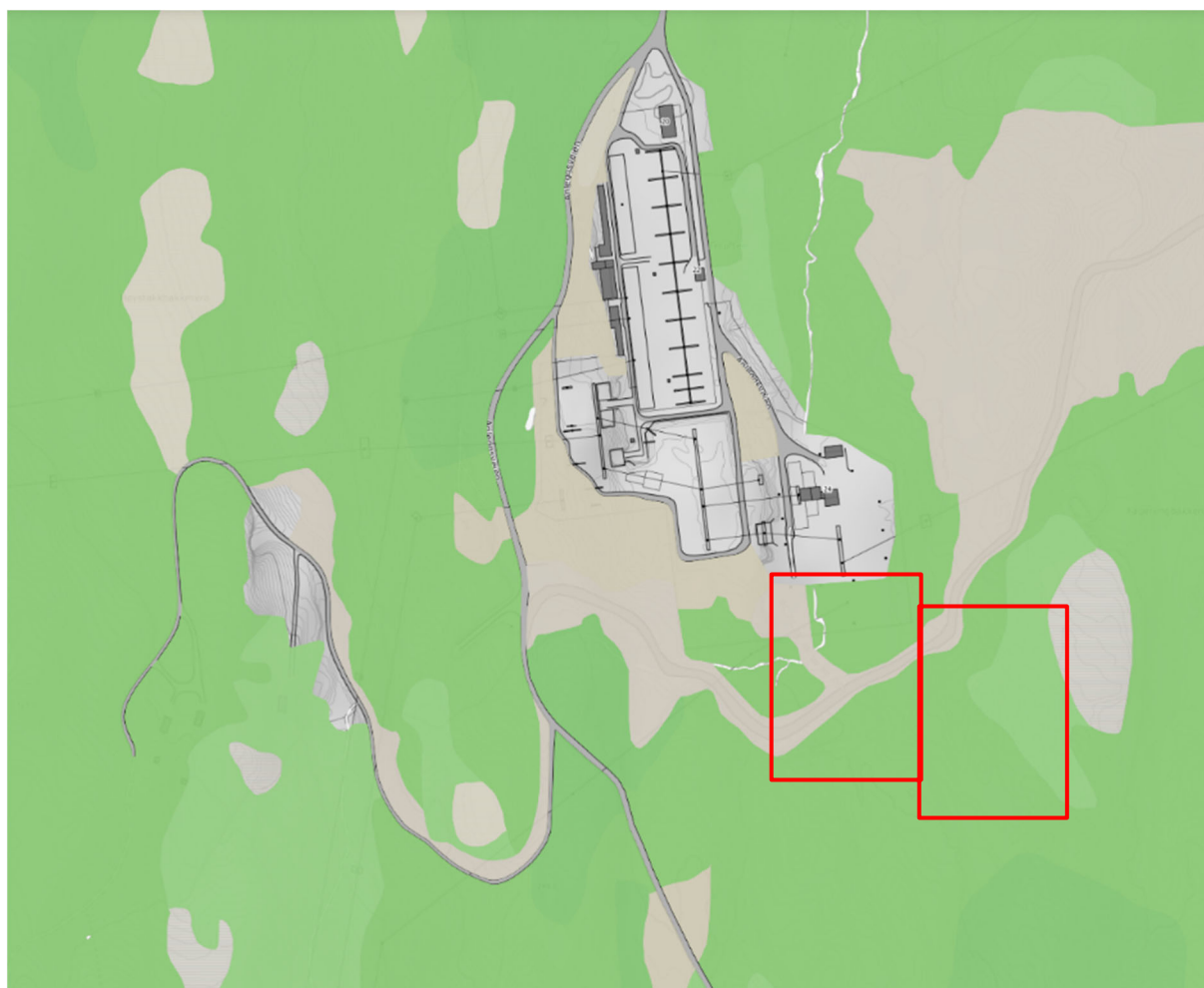
Bekken vil berøres av utvidelsen, og er nå foreslått lagt i rør forbi stasjonsområdet. Det er umulig å etablere en åpen bekk på grunn av topografien i området. Erfaringene med den åpne kanalen tilsier at det vil være gunstig å ha en lukket og frostfri løsning, gitt at det er minimalt med fall og sannsynligvis vil bli kontinuerlige problemer med isingsproblematikk om vinteren.

Konsekvensene av å legge bekken i rør over en strekning på ca. 750 meter vurderes som små. Den delen av bekken som i dag går i kanal har ingen verdi for naturmangfold.

6.8. Andre naturressurser

Prosjektet vil medføre hogst av 25-30 dekar granskog med lav til middels bonitet.

Konsekvensen for skogbruk vurderes som liten.

Figur 7 Markslagskart for prosjektområdet. Prosjektet vil innebære hogst av skog med lav (lys grønn) til middels (grønn) bonitet (Kilde NIBIO, Kilden).

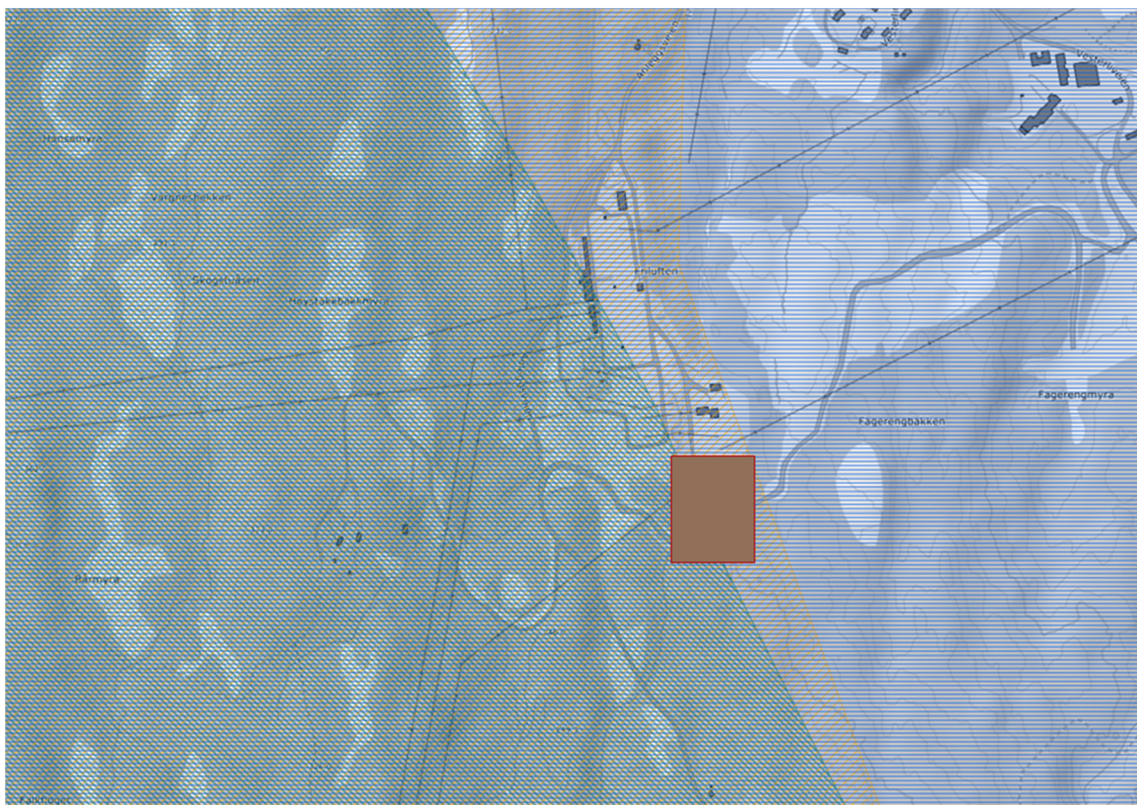
6.9. Samiske interesser og reindrift

Prosjektet ligger innenfor reinbeitedistrikt Nedre Røssåga/Toven, og vil berøre tidlig vårbeite, høst vinterbeite og vinterbeite (se figur 8).

Prosjektet berører et lite areal og vil bety lite for reinbeite i driftsfasen. Det kan bli forstyrrelser i anleggsperioden.

Det er tatt kontakt med reinbeitedistriktet for å fremskaffe bedre kunnskap om bruken av området og for å enes om eventuelle tiltak for å redusere mulige konsekvenser.

Figur 8 Reinbeitearealer i prosjektområdet. Grønt er vårbeite, lilla er høstvinterbeite og blått er vinterbeite.

6.10. Samfunnsinteresser

Tiltaket forventes å kunne gi en viss verdiskapning lokalt. Det vil bli behov for varer og tjenester lokalt/regionalt både i anleggs- og driftsfasen. Prosjektets omfang krever full anbudsprosess, og det vil bli opp til de valgte leverandørene i hvilket omfang de vil benytte lokale leverandører og entreprenører.

Hemnes kommune har eiendomsskatt på kraftnett. Dette betyr at det vil betales eiendomsskatt for Statnetts anlegg.

6.11. Luftfart og kommunikasjonssystemer

Ikke relevant

6.12. Forurensning, klima og miljømessig sårbarhet

Forurensning til vann

I forbindelse med anleggsarbeidet kan det skje uforutsette utslipp fra anleggsmaskiner. Det planlegges beredskap for håndtering av utslipp i form av oljeabsorberende materiale og påfølgende oppsamling, samt krav til anleggsmaskinene som skal benyttes på anlegget.

I forbindelse med grunnarbeid kan det skje utvasking av partikler til bekkesystemene som passerer anleggsområdet. Disse vil etter hvert havne ut i overvannssystemet. Vanlig forurensning fra midlertidig anleggsvirksomhet er i henhold til forurensningsloven § 8 første ledd punkt 3 tillatt uten behov for særskilt tillatelse etter forurensningsloven § 11, så fremt anleggsdriften er å anse som midlertidig og at forurensningen er å anse som vanlig.

I transformatorsjaktene er det systemer for oljeoppsamling. Avrenningen fra sjaktene samles opp og føres gjennom oljeutskillere før vannet ledes inn på overvannssystemet og ut i resipient.

Forurenset grunn

Det er utarbeidet en miljøteknisk undersøkelse som beskriver potensialet for forurenset grunn på arealene som skal tas i bruk (Multiconsult 2022).

Det er påvist verdier over normverdi (tilstandsklasse TK 2 god) i fem prøvepunkter (se figur 9). Det er noe forhøyede verdier av metallene arsen og krom i to av punktene. I to andre er det noe forhøyede verdier av kobber og kvikksølv. For arsen og krom kan påviste verdier ses i sammenheng med naturlig forhøyede bakgrunnsnivå av metallene i jordsmonnet i regionen. De to prøvene som har verdier over normverdi for kobber og kvikksølv anses som forurenset.

Det er ikke påvist verdier over normverdi av PCB, PAH eller oljeforbindelser i noen av prøvene.

Figur 9 Resultat fra miljøgeologisk kartlegging (Multiconsult).

De utførte undersøkelsene er tilstrekkelig grunnlag til å utarbeide en tiltaksplan. En tiltaksplan vil angi konkrete retningslinjer for videre undersøkelser, oppfølging i gravefasen og dokumentasjon på massedisponering. Tiltaksplanen skal behandles og godkjennes av lokal forurensningsmyndighet (Hemnes kommune). Tiltaksplanen må være godkjent før gravearbeidene kan starte.

Støv

Det er ikke gjort vurderinger av støv med tanke på luftkvalitet i saken, da det er langt til nærmeste bebyggelse.

Det må gjøres tiltak med tanke på støvspredding på grunn av elektriske anlegg i transformatorstasjonen, som er i drift under anleggsarbeidene. Støvpartikler kan skade elektriske komponenter. Tiltakene vil ha effekt også for naboer, i den grad dette er relevant.

Klima

Prosjektet har satt egne klimamål, og skal bidra til 25 % reduksjon i klimagassutslipp til 2025, i tråd med Statnetts overordnede klimamål. Dette skal gjøres gjennom:

- Synliggjøre tekniske løsningsvalg som reduserer nett-tap
- Utrede alternativer uten SF6 eller som bidrar til å kunne fase ut SF6

- Fossilfri anleggsplass (bruk av biodiesel eller elektrisk maskinpark)
  - Det ligger godt til rette for utslippsfri anleggsplass, da det er lokalnett tilgjengelig.
  - Dette vurderes når prosjektet skal anskaffes, med tanke på tilfang av entreprenører som kan levere på dette kravet.
- Bruk av lavkarbon-betong som miljøvennlig materiale med mindre CO₂-utslipp.
- Søke løsninger som tar i bruk minst mulig nytt areal.

De nye arealene som tas i bruk til utvidelse av stasjonen og til massedeponi vil gi noe utslipp av CO₂ på grunn av omdisponering av areal fra skogareal til opparbeidet areal. Dette vil først og fremst gjelde stasjonsområdet. Deponiet skal tilbakeføres og revegeteres, og vil om noen år bidra til å binde CO₂. Stasjonsområdet vil medføre permanent omdisponering av ca. 15 dekar skog med middels bonitet. Dette vil bidra til et utslipp av CO₂, dvs. ca. 1000 CO₂-ekvivalenter.

Miljøsanering

Det skal utarbeides en miljøkartleggingsrapport som beskriver sanering av tre trafosjakter. Trådsamleskinne (tidligere 220 kV) brukt som koblingsarrangement mellom transformatorer i 300 kV og 132 kV apparatanlegg er overflødig og vil også bli sanert.

Det skal gjennomføres kartlegging av objektene som skal rives for å avdekke eventuelle forekomster av helse- og miljøfarlige stoffer som må håndteres i forbindelse med riving og avfallsdisponering. Sanering av helse- og miljøfarlige stoffer utføres iht. gjeldende regelverk og av firma med godkjenning for slik sanering. Håndtering (også ombruk og gjenvinning) skal dokumenteres iht. forskrifter og retningslinjer.

Avfallshåndtering

Alt avfall som produseres i anleggsperioden vil bli sortert og levert på godkjent mottak.

7. Sikkerhet og beredskap

7.1. Vurderinger og tiltak

Stasjonen er plassert på samme lokalitet som det har vært transformatorstasjon siden stasjonen ble satt i drift i 1976.

Det er plass til utvidelse av anlegget i umiddelbar nærhet til eksisterende stasjon.

Arbeidet vil i stor grad utføres i nærheten av anlegg som er i drift. Dette er en risiko som må håndteres i hele byggeperioden.

7.2. Flom- og skredfare

7.2.1. Sikkerhetsnivå for flom og skred

Det er utført kontroll mot fare- og aktsomhetskart fra NVE. Det er utført sjekk av temakart:

- Aktsomhetskart for snøskred
- Aktsomhetskart for snøskred og steinsprang (NGI)
- Aktsomhetskart for steinsprang
- Aktsomhetskart for jord- og flomskred
- Aktsomhetskart for flom
- Skredhendelser
- Kvikkleire

Tiltaket ligger ca. 70 m over marin grense, og det vurderes at skred i sprøbruddmaterialer kan utelukkes. Sørøstlig del av tiltaksområdet ligger innenfor aktsomhetsområde for flom og dette er hensyntatt i dimensjonering av lukket bekkeløsning (som dimensjoneres for 1000-årsflom med klimapåslag). Ellers er det ingen arealer i de overnevnte sonene innenfor tiltaksområdet.

Overnevnte funn samsvarer med vurderinger som ble gjort med nylig avsluttet prosjekt som ble utført i perioden 2013-2017.

7.2.2. Tiltak for å sikre anlegget

Det er ikke identifisert behov for sikring av ferdig bygget utbyggingsareal.

7.2.3. Personikkerhet

Det er stort fokus på Sikkerhet, Helse og Arbeidsmiljø (SHA) i Statnetts prosjekter. I dette prosjektet er det jevnlig risikovurderinger for å identifisere problemområder, slik at man kan være i forkant med å iverksette tiltak. Statnett vil ha en egen Sikkerhet, Helse og Arbeidsmiljø (SHA)-rådgiver i prosjektet og vil legge stor vekt på sikkerhet for arbeidere på anlegget.

8. Offentlige og private tiltak

8.1. Andre planer i området

Det er satt i gang planarbeid for to ulike industriltak ved planområdet.

1. Hydrogenfabrikk - Fuella

Fuella future of fuel planlegger en hydrogenfabrikk ved Fagereng og Bjurselmoen, sørøst for planområdet. De har utarbeidet et planprogram for et område på nesten 1100 m². Det er under arbeid et planforslag og en konsekvensutredning for prosjektet, som skal være klar i juni 2023.

Nordvestlig yttregrense av planområdet for hydrogenfabrikken grenser mot Statnetts eiendom.

God og stabil tilgang på elektrisk kraft er en av årsakene til at nettopp Korgen er valgt som lokalitet for fabrikk. Det er en forutsetning for dette at Statnetts anlegg oppgraderes og får økt kapasitet.

2. Datasenter – Nordkraft og Aker Horizons

Nordkraft prosjekt og Aker Horizons planlegger et datasenter ved Fagereng, rett øst for planområdet. De har utarbeidet et planprogram for et område på nesten 200 m².

Hensikten med planen er å legge til rette for etablering av næringsvirksomhet. Det ønskes primært å legge til rette for etablering av haller for datalagring. Det er i tillegg aktuelt å åpne for etablering av annen kraftkrevende næringsvirksomhet. Så vidt Statnett bekjent er det ikke sendt inn planforslag og konsekvensutredning for tiltaket.

På samme måte som for Fuellas planer er god og stabil tilgang på elektrisk kraft en av årsakene til at nettopp Korgen er valgt som lokalitet for datasenteret og andre kraftkrevende næringsliv. Det er en forutsetning for disse planene at Statnetts anlegg oppgraderes og får økt kapasitet.

9. Innvirkning på private interesser

9.1. Erstatningsprinsipper

Erstatninger vil bli utbetalt som en engangserstatning, og skal i utgangspunktet tilsvare det varige økonomiske tapet som eiendommer påføres ved utbygging. I traséen beholder grunneier eiendomsretten, men det erverves rett til å bygge, drive og oppgradere ledningen. Før eller i løpet av anleggsperioden gir Statnett tilbud til grunneierne om erstatning for eventuelle tap og ulemper som tiltaket innebærer. Bli man enige om en avtale vil denne bli tinglyst og erstatninger utbetales umiddelbart. Om man ikke kommer til enighet, går saken til rettslig skjønn.

Søknaden vil bli kunngjort og lagt ut til offentlig høring av NVE. Statnett vil dessuten tilskrive alle kjente berørte grunneiere. Det er utarbeidet en oversikt over grunneiere og eiendommer som vil bli berørt av planlagt spenningsoppgradering, se vedlegg 4. Oversikten omfatter de som blir direkte berørt og eiendommer ut til ca. 100 meter fra ledningens senterlinje og 30 meter fra planlagt brukt vei

eller slepe i utmark. Opplysningene er hentet fra økonomisk kartverk og eiendomsregisteret. Det tas forbehold feil og mangler i grunneierlisten, og at oversikten over transportveier er foreløpig. Statnett ber om at eventuelle feil og mangler meldes til prosjektet. Kontaktinformasjon er gitt i forordet.

9.2. Berørte grunneiere

Det er utarbeidet liste med berørte grunneiere/eiendommer for de konsesjonssøkte alternativene på bakgrunn av offentlige databaser (matrikkel og grunnbok). En liste over berørte grunneiere er vedlagt.

Det tas forbehold om eventuelle feil og mangler. Vi ber om at eventuelle feil og mangler i grunneierlistene meldes til Statnett. For kontaktopplysninger, se forord.

Statnett vil ta initiativ til å oppnå minnelige avtaler med alle berørte parter.

10. Referanser

10.1. Lover og forskrifter

Energiloven (LOV-1990-06-29-50)
Oreigningsloven (LOV-1959-10-23-3)
Kulturminneloven (LOV-1978-06-09-50)
Naturmangfoldloven (LOV-2009-06-19-100)
Vannressursloven (LOV-2000-11-24-82)
Plan- og bygningsloven (LOV-2008-06-27-71)
Vegloven (LOV-1963-06-21-23)
Forskrift om elektriske forsyningsanlegg (FOR-2005-12-20-1626)

10.2. Fagrapporter og veiledere

NVE 2023. Digital veileder for utforming av søknader om konsesjon for nettanlegg. www.nve.no
Multiconsult 2023. Miljøgeologisk rapport.
Multiconsult 2023. Ingeniørgeologisk og geoteknisk rapport.
Multiconsult 2023. Notat VA, hydrologi.
Miljødirektoratet/SFT 2009. Helsebaserte tilstandsklasser for forurenset grunn. Veileder TA2553/2009

10.3. Databaser

Naturbase, Miljødirektoratet
Askeladden, Riksantikvaren
Grus og pukk, NGU
Løsmasser, NGU
Granada, NGU
NVE Atlas, NVE
Kilden, NIBIO
Kommunekart, Hemnes kommune

11. Vedlegg

1. Oversiktskart
2. Detaljkart
3. 3D-skisser av deponi og stasjonsområde
4. Grunneierliste (gnr/bnr / navn /adresse, unntatt offentlighet) og kart med matrikkel
5. Enlinjeskjema (unntatt offentlighet)
6. Melding om sikring av konsesjonspliktige anlegg (eget [skjema](#)) (unntatt offentlighet)
7. Mulighetsstudie med nedvalg
8. Investeringskostnadstabell (unntatt offentlighet)

Vedlegg 1. Oversiktskart

Vedlegg 2. Detaljkart

Vedlegg 3. 3D-skisser av deponi og stasjonsområde

Vedlegg 4. Grunneierliste og kart med matrikkel

Vedlegg 5. Enlinjeskjema (unntatt offentlighet)

Vedlegg 6. Melding om sikring av konsesjonspliktige anlegg (unntatt offentlighet)

Vedlegg 7. Mulighetsstudie med nedvalg (unntatt offentlighet)

8. Investeringskostnadstabell (unntatt offentlighet)